

De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

72ste jaargang
februari 2015

1

PAGINA IN DIT NUMMER:

- 2 Van de voorzitter
- 3 Meditatie Johannes 12:20-25
- 6 Bijbelstudie over Jozua 2
- 8 Bijbelstudie over Zacharia 10
- 11 Nieuws vanuit Veenendaal
- 12 Inleiding Filémon
- 14 Agenda 2015
- 15 Bondsdaglezing 2014 deel 2
- 19 Het genadeverbond, BGD, Par. 40
- 21 Notulen bestuursvergadering
- 23 Vragen staat vrij

Colofon

**Uitgave van de Bond van Christelijke
Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland**

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar

Volgende uitgave D.V. medio april

Commissie van redactie

A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie e.d.)

Abonnement

Leden € 12,50 per jaar
Niet-leden € 17,50 per jaar
Losse nummers € 2,50 per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Zeist

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt of veeleuvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden, hetzij elektronisch, mechanisch door middel van fotokopie, microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op het auteursrecht.

Van de voorzitter

Allereerst wil ik u namens het bestuur van de mannenbond Gods zegen toewensen in het nieuwe jaar. Ik hoop dat u ook in de tweede helft van het seizoen fijne avonden met elkaar op de vereniging zult beleven, die tot zegen zullen zijn voor hart en handen.

Er is aan het begin van het nieuwe jaar alweer veel gebeurd. Wie is al vergeten wat er in de tweede week van januari in Parijs en omgeving plaatsvond? Heel de wereld hield zijn adem in. Hoe vreselijk het ook is wat er gebeurd is, toch blijven we belijden dat de HEERE regeert. Hij staat ook hierboven en ook dit is niet buiten Hem om gegaan, hoe moeilijk wij dat ook kunnen begrijpen en doorgronden.

Ook in je eigen leven kun je soms danig worstelen met Gods leiding. Vaak gaan de dingen zo anders dan je je had voorgesteld en voorgenomen. Wat is het dan heerlijk, als je ondanks alles toch met Asaf kunt zeggen: 'Ik zal dan gedurig bij U zijn, want het is mij goed nabij God te zijn' (Ps. 73). Die verborgen omgang met de eeuwig rijke God wens ik u van harte toe.

Een hartelijke groet, geliefde broeders!

Ds. C.J. Droger

Ds. A.D. Fokkema

Is uw leven u lief?

Johannes 12:20-25

Is uw leven u lief? 'Ja natuurlijk!' zullen de meeste mensen antwoorden, 'natuurlijk is mijn leven mij lief. Het zou toch niet gezond zijn als dat níét zo is?'

Hoe opmerkelijk zijn dan de woorden die we lezen in Johannes 12:25: 'Die zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld zal hetzelfde bewaren tot in het eeuwige leven.' Dat zijn woorden uit de mond van de Heere Jezus, Die Zelf op het punt staat Zijn leven te geven. We lezen deze woorden als reactie op de vraag van enkele Grieken.

'Wij wilden Jezus wel zien.' Met die vraag kloppen een aantal mannen bij de discipel Filippus aan. Deze mannen zijn van Griekse afkomst. Ze zijn speciaal naar Jeruzalem gekomen om het Paasfeest te vieren. Ze hebben het nodige meegekregen van de bijzondere gebeurtenissen rond de Heere Jezus. Misschien waren ze er wel bij toen de inwoners van Jeruzalem de Zaligmaker bij Zijn intocht toeriepen: 'Gezegend is Hij die komt in de Naam des Heeren'. Nu willen ze deze Rabbi wel eens persoonlijk ontmoeten. En daarom klampen ze Filippus aan: 'Wij wilden Jezus wel zien.'

Het gaat in deze vraag niet slechts om 'een glimp van de Heere opvangen'. Daarvoor alleen zouden deze Grieken ook langs de kant van de weg kunnen gaan staan: daarvan dan kun je de Heere tenslotte ook zien.

Maar het gaat deze Grieken om méér. Ze willen de Heere werkelijk zién, dat wil zeggen: zién van aangezicht tot aangezicht. De Heere Jezus daadwerkelijk ontmóeten! En daarom dat verzoek: 'Wij wilden Jezus wel zien.'

Heeft dat verzoek een echo in uw hart? Is het een verlangen dat bij u leeft als u uw Bijbel pakt? Uw stille gebed als de eredienst begint? 'Wij wilden Jezus wel zien...!'

Na het horen van deze vraag overlegt Filippus met Andreas. Samen leggen ze vervolgens dit verzoek aan hun Meester voor. Uit de reactie die de Heere Jezus straks geeft, proef je dat deze discipelen dat met een stukje verwachting doen: 'Meester, hoor: er zijn zelfs Grieken die naar U vragen! Wat een eer! Wat een aanzien!'

De reactie van de Heere Jezus is opmerkelijk. Vers 23: 'De ure is gekomen dat de Zoon des mensen verheerlijkt zal worden.' Die woorden zullen Filippus en Andreas wel kunnen plaatsnemen. Uit de vraag van de Grieken blijkt dat ook uit andere delen van de wereld de mensen naar de Heere Jezus vragen. Dus dit is zeker het uur, het moment, waarop de Heere Jezus verheerlijkt wordt.

Maar dat is niet de verheerlijking die de Heere Jezus bedoelt. Want gelijk volgt daarop: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: indien het tarwegraan in de aarde niet valt en

sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort.'

Wat is dit? Dit lijkt wel les in landbouwkunde! En inderdaad, dat is het ook. Maar dan wel een les landbouwkunde met een diepe geestelijke betekenis.

In de komende maanden wordt het weer zaaitijd. Wat gebeurt er als je zaait? Dan strooi je het zaad -toen met de hand, nu met de machine - op de voorgeploegde akker.

Je zou kunnen zeggen: je gooit dat zaad zo-maar weg. Of nog sterker gezegd: je begraaft het zaad. Je begraaft die korrels op de akker. Die prachtige graankorrels worden eigenlijk in een graf gelegd. De akker is de plek waar ze sterven. Wat een vreselijk einde van die prachtige graankorrels!

Maar toch is er geen boer die zegt: 'Nou, laat ik het dan maar niet doen. Laat ik die mooie korrels dan maar niet op de akker uitstrooien.'

Nee, natuurlijk zegt een boer dat niet. Het zaaien, dat móét gebeuren! Dat is de wetmatigheid van de akkerbouw.

Het zaad wordt met tranen uitgestrooid (Psalm 126) en sterft onder de grond. Er blijft niets van die korrel over. Maar dat 'sterven en begraven worden' moet gebeuren omdat die korrel ontkiemen moet!

Er moet een korenaar uit ontstaan. Een korenaar die vrucht draagt en nieuwe graankorrels voortbrengt. De ene korrel brengt dertig-, de andere zestig- en weer een andere honderdvoudig vrucht voort!

Een boer kan er natuurlijk voor kiezen om zijn graankorrels niet op de akker te begraven, maar zijn graankorrels gaaf en mooi te houden. Hij kan proberen om zijn korrels goed op te slaan en ze zo lang mogelijk te bewaren. Die boer zou zichzelf vervolgens in de handen kunnen wrijven en zeggen: 'Kijk eens: ik heb mijn graankorrels nog. De rest heeft ze allemaal op de akker uitgestrooid, maar ik heb ze netjes bewaard!' Dat mag misschien heel verstandig lijken, maar dat is het niet. Want die boer heeft zijn tarwegraan met een ander vreselijk lot opgezaaid: het lot van de nutteloosheid! Want wat is nu een graankorrel die tot in lengte van jaren bewaard wordt, maar waar verder niks mee gedaan wordt? Hij is en blijft voor altijd alleen. En dat terwijl al die andere graankorrels zijn uitgezaaid. Uitgezaaid om te sterven, maar ook om vervolgens met rijke oogst weer binnengehaald te worden. Deze graankorrels zullen vrucht dragen. Vele graankorrels uit die ene.

'Dát' zegt de Heere Jezus 'is de les van het tarwegraan! Het graan moet sterven om vrucht te dragen!'

'Dát' zegt de Heere Jezus tegen Andreas en Filippus 'is de wijze waarop Ik verheerlijkt wordt. Niet door de eer van die Grieken, maar door te sterven als een graankorrel en in die weg vrucht te dragen!'

Laten we - met eerbied gesproken - de vraag uit het begin nu ook aan de Heiland stellen: 'Heere, is Uw leven U lief?'

Als antwoord van de Heere Jezus mag je toch 'ja' verwachten? Zeker als het Zijn leven in de hemelse heerlijkheid betreft, voor Hij naar deze wereld kwam. 'Ja, Mijn

leven in de nabijheid van de hemelse Vader is Mij lief'

Maar de Heere Jezus wilde Zijn leven verliezen. Hij wilde sterven als het tarwegraan.

Hij wilde begraven worden in deze aarde.

Hij wilde door te sterven als een graankorrel, vruchtdragen als een graankorrel.

Dáárin ligt zijn verheerlijking: in Zijn vernedering. Want in Zijn vernedering, in Zijn sterven aan het kruis draagt Hij vrucht. Véél vrucht.

De vrucht namelijk, van allen die in Hem geloven. Want door Zijn sterven als het tarwegraan, redt Hij zondaren van de eeuwige dood. Allen die zich in geloof aan Hem vastklampen, vinden in Hem de verzoening voor hun zonden en de eeuwige zaligheid!

'Wij wilden Jezus wel zien' zeiden die Grieken. Ik hoop dat ook u verlangt Hem te zien. In dit antwoord van de Heiland is Hij te zien. Als een graankorrel die sterft. Als een graankorrel die wordt begraven. Als een graankorrel waar niets van overblijft. Wilt u Jezus zien? Hier is Hij te zien! Als een graankorrel, die door Zijn dood heen veel, zeer veel vrucht draagt!

Bent u door genade zelf deel geworden van die vrucht van Christus' sterven? Het antwoord op die vraag wordt hierin zichtbaar: dat wij ook zelf ons leven gaan verliezen. Namelijk: ons leven verliezen aan Hém! Ons leven 'haten' wordt dat hier zelfs door Christus genoemd. Dat wil zeggen: ons leven ondergeschikt maken aan de Heere! Dat betekent: sterven aan jezelf. Maar tegelijk: leven in Hem! Een leven met eeuwigheidswaarde!

Bijbelstudies van ds. H. Korving

Sinds ds. Korving predikant is op Urk, schrijft hij met enige regelmaat Bijbelstudies voor het verenigingsleven. Hij vroeg aan de redactie van De Saamwerker of wij aandacht willen geven aan zijn publicaties. Dat doen wij gaarne. Het materiaal dat ds. Korving heeft geschreven, is uitstekend geschikt voor een bespreking op de mannenvereniging.

De volgende boekjes zijn momenteel beschikbaar:

Petrus de apostel van de hoop

Twaalf Bijbelstudies over 1 en 2 Petrus.

Brief voor de pelgrims

Twaalf Bijbelstudies over de brief aan de Hebreeënen.

Geloof en werken

Elf Bijbelstudies over de brief aan Jakobus. (met speciale aandacht voor ziekenzalving en gebedsgenezing)

Vol verwachting blijf ik uitzien

Tien Bijbelstudies over 1 en 2 Thessaloniënsen.

Bij elk hoofdstuk zijn gespreksvragen gevoegd. De boekjes kosten € 3,50 per stuk en zijn te bestellen bij:

ds. H. Korving, De Noord 10a,
8321 BA Urk. Tel 0527-68 77 81.

E-mail: hkorving@cggk.nl

Uitzicht op het erfland

Lezen: Jozua 2.

Uitzicht op het erfland. Rachab ingeschakeld.

Jozua is bemoedigd, door Mozes, Deut. 31 : 6, de HEERE, tot 3 x toe, en het volk. Hij put moed, niet uit de zichtbare feiten, maar uit Gods beloften. Daar richt het geloof zich op. Het vertrouwen op God sluit eigen verantwoordelijkheid niet uit. De HEERE wil geen lijdelijkheid. We moeten niet afwachten, maar verwachten. Hij schakelt ons in. Het vertrouwen op God stimuleert onze hoogste verantwoordelijkheid.

Vers 1. Jozua stuurt twee verspieters. Jericho is de sleutelstad van Kanaän. De oudste stad van de wereld. Als deze stad werd veroverd, lag de toegang naar het gehele land open. Er waren muren van wel 20 meter hoog. Omtrek van de stad: ongeveer 600 meter. Zelfs woningen op de dikke muren. Hoogstens 2000 inwoners. Ze kwamen in een soort herberg, van Rachab, een publieke vrouw.

Vers 2 en 3. De stadskoning hoort ervan en geeft bevel de mannen, die het land komen verkennen, uit te leveren.

Vers 4 – 6. Er gebeurde iets ongelooflijks. Rachab was naar die beide mannen toegekomen om ze te verbergen. Niet om ze uit te leveren. Ze verborg hen op het platte dak onder een dikke laag vlasstengels. Deze vrouw, met een bedenkelijke reputatie, in Kanaän, waar men de sexualiteit aanbad,

Ds. H. de Graaf

brengt de soldaten, haar eigen volk, op een dwaalspoor, met een noodleugen.

Vers 7. De achtervolgers zijn richting de Jordaan gegaan. Men sloot de poorten. In Hebr. 11 : 31 staat: Door het geloof heeft Rachab de verspieters met vrede ontvangen. Zij doet dit uit eerbied voor God en zijn volk. Zij kiest voor die God en dat volk en daarom doet ze de verspieters geen kwaad.

Vers 8 – 11. Hoe komt deze heidense vrouw tot deze daad? Hoor haar geloofsbelijdenis: Ik weet dat de HEERE u dit land gegeven heeft. De schrik voor u is op ons gevallen. Al de inwoners zijn weggesmolten van angst voor u.

Zij noemt God bij Zijn verbondsnaam: HEERE.

Hoe wist zij dat? Dat zegt ze zelf: “Want wij hebben gehoord van de doortocht door de Schelfzee, toen u uit Egypte ging.” Dit is al 40 jaar geleden, maar nog steeds leeft: hoe is het mogelijk, zo’n slavenvolkje. Wat een God moet Hij zijn, die de machtige Egyptenaren verslagen heeft. En ook wat gebeurd is met Sihon en Og, de koningen van de Amorieten, aan de overzijde van de Jordaan.

Ons hart smolt weg van angst, er is geen moed meer in iemand, want de HEERE, uw God, is een God boven in de hemel en beneden op de aarde.

Het geloof is uit het gehoor. Die schrik bracht de Kanaänieten niet tot geloof, maar

dat gebeurde bij Rachab wel. O nee, niet alles was haar even duidelijk. “Wie zou bij haar meteen een volledig, christelijk, ja, gereformeerd geloof verwacht hebben?” God behandelt elk naar eigen verantwoordelijkheid in eigen tijd.

Hebr. 11 : 31. Door het geloof heeft Rachab de verspieders met vrede opgenomen. Zij verloochent zichzelf. Daarom is zij niet met de ongehoorzamen omgekomen.

Haar stadsgenoten hadden beter kunnen weten. Ze hadden hetzelfde gehoord als zij, maar hebben zich niet in diep ontzag neergebogen voor Israëls God. En dan geldt, vanwege hun ongeloof: gij hebt niet gewild. Dan zal Rachab in het laatste gericht opstaan tegen haar tijdgenoten. Hier is al iets van Pinksteren. Uit de heidenen trekt God een mens tot de goede keus. En ze wordt in Hebr. 11 op één lijn gesteld met Abraham en Mozes.

Vers 12 – 21. Zij vraagt om een weldaad, goedertierenheid, aan haar en haar familie te bewijzen en hun leven van de dood te redden. Dat wordt beloofd, onder beding van geheimhouding. Het teken zal moeten zijn het scharlaken koord aan het venster en haar familie zal in haar huis moeten blijven.

Vers 22 – 24. Na drie dagen in het bergland komen ze bij Jozua en belijden: “Zeker, de HEERE heeft ons heel dat land in handen gegeven.” Het geloof ziet de belofte reeds vervuld. Wat een bemoediging, en wat een verschil met 40 jaar geleden.

Rachab heeft Gods oordeel over haar volk erkend. HAAR GELOOF HEEFT HAAR BEHOUDEN. In Rachab roemt Gods

barmhartigheid tegen het oordeel.

En we komen haar naam tegen in de stamboom van de Zaligmaker, Matt.1: 5.

Vragen

1. Was de noodleugen van Rachab verkeerd?
2. Was zij een verraadster van haar eigen volk? Zie bv. Matt. 10 : 32 – 39.
3. Waaruit bleek haar geloof?
4. Welke plaats neemt zij in de stamboom van Jezus in? Wat zegt ons dat?
5. De christenhaat en het ongeloof groeit. Wat troost u Matt. 5 : 3, 5 en 10; Lucas 12:32; Rom. 8 : 31, 32.
6. Ziet u een bemoediging of een waarschuwing in Rom. 10 : 17, “Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods.”
7. Is ongeloof een noodlot of een misverstand? Zie Hebr. 11 : 31 en Joh. 3 : 36.
8. Wat vindt u van de uitspraak: “Een mens gaat niet verloren om z’n zonden, maar om z’n ongeloof”?
9. Rachab, de hoer.
  - a. Ligt in die uitdrukking een bestraffing voor ons?
  - b. Ligt er ook een troost in voor ons?
10. Lees Filipp.2 : 12 en 13.
Hoe ziet u de verhouding tussen Gods werk en onze verantwoordelijkheid?
11. Rachab wordt genoemd in Jakobus 2 : 25, 26. Wat wil de apostel ons daar leren? Voor welke eenzijdigheid waarschuwt hij?

Zacharia 10

Zacharia 12

Met de bespreking van Zacharia 12 naderen we het slot van deze grootste van de kleine profeten. De hoofdstukken 12 – 14 vormen het laatste deel. U ziet dat aan de woorden waarmee dit hoofdstuk begint. Evenals aan het begin van hoofdstuk 9 leest u ook hier: “De last van het Woord des Heeren”. Omdat we deze onderbreking verder niet meer lezen, mogen we ervan uitgaan dat de laatste drie hoofdstukken een geheel vormen. Hier spreekt de Heere van de uiteindelijke en totale verlossing van Zijn volk en van de heerlijkheid die het deel van dit volk zal zijn. Dat betekent overigens niet dat we uit deze hoofdstukken een chronologische volgorde van de gebeurtenissen kunnen aflezen. Het is Gods beloftewoord dat bedoelt het gebed en de verwachting van Gods volk levend te houden. Het is nooit de bedoeling de Heere na te rekenen. Dat mag in onze tijd nog wel eens extra onderstreept worden. De Heere geeft Zijn beloften met het oog op het geloof in Hem Die het gesproken heeft en het ook doen zal.

Niet voor niets begint dit laatste onderdeel met Hem. Hij is de Machtige, de grote Schepper. Wanneer de Heere zo groot is, hoeft een mens niet te vrezen voor een schepsel. Zijn verstand, nooit af te meten, overtreft ver wat wij weten.

Terwijl de Heere in deze hoofdstukken dus heel duidelijk het Onderwerp is, de God Die belooft en Zijn beloften ook vervult, is Jeruzalem – zie vers 2 en 3 – het voorwerp van dat spreken en handelen van God. Daarbij is het van belang om goed te zien

Ds. J. Westerink

over welk Jeruzalem het hier gaat. Zonder alle mogelijkheden na te gaan, zullen wij in het licht van de profetie van Haggai en Zacharia, profeten van het huis van God, moeten denken aan Jeruzalem als de plaats waar de Heere woont temidden van Zijn volk. Het hart van de boodschap van beide profeten is immers, dat de Heere Zijn huis wil herbouwen in de stad waar Hij zal wonen. Daarbij zullen wij in de nieuwe beveling niet meer hebben te denken aan een gebouw van hout en steen. Dat huis is door de Heere Jezus afgebroken en door Zijn werk onbewoonbaar geworden op Goede Vrijdag. Hij in Wie al Gods beloften JA zijn geworden, mag van Zichzelf zeggen: Meer dan de tempel is hier. Met alle vragen die hier kunnen rijzen, gaat het ten diepste om die stad, waarvan het slot van Ezechiël zegt: “De Heere is aldaar”. Daar zingen de Psalmen van. Daar woont Hijzelf temidden van Zijn volk. Dat is beslissend voor die stad en dat huis: woont God daar in Christus? Tegen deze achtergrond wordt ook duidelijk wie de vijanden zijn waarover in deze laatste hoofdstukken gesproken wordt. Het zijn de vijanden van de Heere, die daarom ook de vijanden zijn van de stad van de Heere en dus van hen die in die stad wonen. Vers 3 spreekt van alle volken der aarde, die zich tenslotte zullen vertillen aan de lastige steen Jeruzalem. Gods volk heeft nog al wat vijanden. U merkte daar misschien wel iets van als u door genade bij dat volk mag horen. Openbaring 12 laat daar ook iets van zien. Maar volgens de Openbaring zal het pas

aan het einde van de wereldgeschiedenis zichtbaar en tastbaar worden, dat de volken van de vier hoeken van de aarde in een-dracht optrekken tegen de legerplaats van de heiligen. Steeds duidelijker zal blijken dat wie een vriend van de wereld is, een vijand zal zijn van God. Neutraliteit bestaat niet. Johannes schrijft dat de wereld Gods kinderen niet kent omdat ze God niet kent. Zulke mensen krijgen het in onze wereld steeds moeilijker. Maar dwars door alles heen hebben zij God mee. Dat blijkt heel duidelijk in Zacharia 12: 4 – 9

Hier buitelen de beelden over elkaar heen. De geschiedenis van Israel herleeft. We worden herinnerd aan het gebeuren bij de Rode Zee, waar Farao met heel zijn leger verdrinkt in de zee van Gods toorn. We zien wat er gebeurt met het leger van de Assyriërs voor de poorten van Jeruzalem. We lezen over de beker van Gods toorn, die de vijanden zullen drinken en zien een heenwijzing naar de beker die de Heere Jezus drinken moest in Gethsemane, zo verschrikkelijk dat Hij bloed zweette van angst. Maar het is voortdurend duidelijk dat de vijanden van God en Zijn volk het zwaar zullen krijgen en dat de Heere Zelf voor Zijn volk zal strijden.

Temidden van dat alles gaat Gods volk geen gemakkelijke weg. Het heeft een strijd op aarde. Maar de Heere trekt voor hen uit en Hij heeft hulp besteld bij de Held Die Hij aan Zijn volk gegeven heeft. De zege is Hem beschoren.

Het klinkt als een triomfkreet in het slot van vers 6: “Jeruzalem zal nog blijven in haar plaats in Jeruzalem”. Gods huis staat ‘onbeweegt en vast’. Ziet u die vijanden sjorren aan die lastige steen? Ze willen die steen

aan de kant hebben, de afgrond in rollen. Maar het lukt niet, met geen mogelijkheid.

Wanneer we nu verder gaan luisteren, onthouden we dat ons in deze hoofdstukken geen chronologische volgorde getekend wordt. Een paar dingen zijn wel duidelijk. Wanneer u wilt dat uw leven toekomst heeft, moet u wel een plaats gekregen hebben binnen de poorten van de stad waar de Heere woont temidden van Zijn volk. Naarmate de tijd voortgaat, krijgt de vraag steeds meer klem: wie mogen er wonen in de Godsstad? Binnen is het leven en het eeuwige licht. Buiten is de nacht en de eeuwige dood. U merkt natuurlijk wel dat er een duidelijke tegenstelling is tussen vers 9 en vers 10. De vijanden blijven buiten; ze worden verdelgd en verteerd. Maar wie wonen er wel in “het schoon Jeruzalem”? De Heere woont er. Dat is het geheim van Jeruzalem. Het maakt de stad tot een stad van licht en leven. En verder woont er Zijn volk. Wie behoren er tot dat volk?

De tweede helft van Zacharia 12 geeft een merkwaardig antwoord. Het zijn mensen die rouwklagen. Ze wonen er niet omdat ze er door geboorte thuishoren of doordat ze van iemand afstammen. Ze hebben geen verdienste boven anderen. Ze rouwklagen en dat doen ze over Hem. Dat is geen voorwaarde waaraan ze moeten voldoen, willen ze burgers zijn van die Godsstad. Het is wel kenmerkend voor de inwoners. Het is een gave van de Heere aan allen die in die stad een plaats krijgen. In vers 10 lezen wij: “Doch over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden”. Dit is een belofte van de Heere Zelf. Het Woord komt

bij Hem vandaan en uit Hem op. God belooft aan een volk dat het niet verdiend heeft, Zijn Geest te geven. Calvijn zegt daar heel mooi van: als God Zijn Geest uitgiet, giet Hij Zijn binnenste uit. De Geest is de Geest van het leven, Die als de Geest van Christus verloren kinderen terugbrengt naar het Vaderhart van God. De Heere geeft die Geest mild en overvloedig. De tekst spreekt van “uitstorten”. De Heere openbaart Zich in de gave van Zijn Geest als een God van volkomen zaligheid. Er komen stromen van levend water, “een volle beek van wellust”, een Bron die zich uitstort op de velden.

Er is nog meer van te zeggen.

Die Geest is de Geest der genade. Hij wordt uit genade gegeven, getuigt van genade, leert pleiten op genade en leert genade kennen.

Daarbij is Hij ook de Geest der gebeden. Denk aan de heerlijke belofte van Lukas 11: 13. In het Pinksterevangelie wordt deze belofte heerlijk vervuld. In onze bedeling mag gebeden worden om die Geest. En wij hebben die Geest zo nodig. In de stad van God is niemand die die Geest niet heeft.

Waartoe hebben de inwoners van de stad die Geest nodig? Het vervolg van vers 10 geeft het merkwaardige antwoord. De inwoners hebben die Geest nodig om te rouwklagen over Hem, Die zij doorstoken hebben.

Dit woord kunnen we pas verstaan bij het licht van het Nieuwe Testament. De Evangelist Johannes haalt dit woord aan in zijn Evangelie: Joh. 19: 34, 37. Daar wordt duidelijk dat die Doorstokene de gekruisigde Christus is. Maar daar klinkt nog niet de rouwklacht. Daar op Golgotha is Jeruzalem

nog blind voor die Doorstokene. De ogen gaan open op Pinksteren. Bij de uitstorting van de Heilige Geest gaan ze zien wat ze gedaan hebben. Zij hebben Hem doorstoken. Dan klinkt die rouwklacht, die te vergelijken is met de rouwklacht over een enig kind, dat men verliest door de dood. Te vergelijken met de rouwklacht over een eerstgeboren zoon, op wie men al zijn hoop en verwachting had gevestigd, maar die plotseeling ontvalt door de dood die hem wegneemt.

Dat leert de Geest Die de Pinkstergeest is: de droefheid naar God die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Hij opent de ogen voor Christus de gekruisigde. Hij leert mij dat ik door mijn zonden Hem al die jammeren aandeed. Zo gaat het vandaag nog. Zo gaat het ook met Israel wanneer het deksel van hun aangezichten wordt weggenomen. Dan zien ze Hem, Die zij doorstoken hebben. Iedereen in die stad van God zal het zien, zal Hem zien. Die klacht zal te vergelijken zijn met de enorme rouwklacht in het dal van Megiddo. Daarbij kan gedacht worden aan de klacht over de dood van koning Josia, die in dat dal sneuvelde. Of er wordt herinnerd aan de geweldige klacht over de natuurgod Hadadrimmon, In elk geval is er niemand in de stad van God, bij wie deze rouwklacht ontbreekt.

En de anderen? Nog eenmaal komt deze tekst terug: in Openbaring 1: 7. Maar wie goed leest hoort hier een andere klank. Hier gaat het over mensen die de Heere Jezus niet leerden zien als de Gekruisigde vanwege hun zonden. Zij zullen Hem ook zien, maar dan is het te laat. Dan is de dag der zaligheid voorbij.

De laatste dagen van Zacharia 12 zijn op Pinksteren begonnen. Nog werkt de Geest als de Geest der genade en der gebeden. Nog maakt God op hun gebeden gans Israel eens vrij van ongerechtigheden. Maar het is hoog tijd om te bidden, heel persoonlijk: Heere, doe zo ook aan mij. Zie Hij komt!

Gespreksvragen

1. Waar denkt u aan bij de naam Jeruzalem? Is die gedachte in overeenstemming met de tekening die Zacharia 12 geeft? Zijn er ook misvattingen op dit punt en wat zijn de gevolgen daarvan?
2. Merkt u ook in onze samenleving een groeiende tegenstelling tussen Jeruzalem en de wereld daaromheen? Kunt u daar voorbeelden van geven?
3. Waar woont de Heere vandaag? Is daar ook iets merkbaar van dat vuur dat in vlam zet en dat verteert?
4. Kent u de rouwklacht waarover het tweede deel van Zacharia 12 spreekt? Waarover klaagt u dan?
5. Kan de Heere Jezus waarde voor ons krijgen zolang we niet zien dat wij zondaar zijn?
6. De Geest is hier heel nauw verbonden met genade en met gebed. Zegt dat ook iets van de inwoners van Jeruzalem?

Nieuws uit Veenendaal

Nu ik dit schrijf hebben we nog maar kort geleden het kerstfeest mogen vieren en wanneer u dit nummer mag ontvangen zitten we al weer ongeveer in de lijdenstijd. De tijd gaat snel! De tijd is niet van ons. God geeft ons de tijd. Dat lezen we ook in Psalm 31: Mijn tijden zijn in Uw hand. De Heere geeft ons de tijd om ons voor te bereiden op de eeuwigheid. Hoe lang krijgen we nog de tijd? Dat weten we niet. Op Zijn tijd roept Hij ons weg uit dit leven. Om te verschijnen voor Zijn rechterstoel. Zijn we dan bereid om Hem te ontmoeten? Hebben we geleerd als een schuldige zondaar de toevlucht te nemen tot onze Borg en Middelaar, Jezus Christus? Dan bent U geborgen voor tijd en eeuwigheid! Neem ook de tijd om meer van Hem te horen tijdens uw verenigings-avonden.

Deze Saamwerker is het eerste nummer van 2015. Een meditatie van ds. A. D. Fokkema uit Eemdijk. De bijbelstudie van ds. H. de Graaf over het boek Jozua krijgt ook weer een vervolg. Ds. J. Westerink hoopt nog verder te gaan met het boek Zacharia. Verder zijn er uiteraard de bijdragen van ds. A.K. Wallet. Het tweede deel van de lezing van de Bondsdag heeft ook een plaats gekregen in dit nummer. We zijn ook blij met de bijdrage uit het district Friesland.

Nog even iets anders: U bent allen hartelijk welkom op de jaarlijkse besturenmiddag in Baarn, D.V. zaterdagmiddag 7 maart, 4 uur! Een hartelijke groet, namens de andere redactie- en bestuursleden, uit Veenendaal. A.Kok (secretaris)

Lessen uit Filémon

Zacharia 11: 11 – 17

1. Inleiding

We ontmoeten in de Bijbel tenminste twee mensen die met een brief op zak onderweg zijn.

In het Oude Testament is dat Uria. Hij reist met zijn eigen doodvonnis op zak naar het front. In de brief die hij van David moet overbrengen aan Joab, staat dat Uria vooraan in de strijd geplaatst moet worden. Op een plaats waar hij zeker gedood zal worden.

In het Nieuwe Testament is dat Onésimus. Hij heeft zijn meester bestolen en is bij hem weggelopen. Nu keert hij terug naar zijn meester, die ook zijn rechter is. Maar in zijn zak draagt hij een brief, waarin Paulus voor hem pleit en zich borg voor hem stelt.

Van nature zijn wij met een Uria-brief onderweg naar onze Rechter. Daarin staat: 'Ten dage dat gij daarvan eten zult, zult gij de dood sterven'. En: 'De ziel die zondigt, zal sterven'. Nodig is het, dat wij door de toepassende werking van Gods Geest een Onésimus-brief in ons hart mogen dragen. Een brief die Christus met Eigen Hand en Eigen bloed geschreven heeft: 'Reken het Mij toe. Ik zal het betalen'.

2. De achtergrond van de brief

De brief aan Filémon is een opmerkelijke brief vanuit tenminste drie oogpunten: [a] een korte brief; [b] een persoonlijke brief (gericht aan één persoon, Filémon, en handelend over één persoon, Onésimus); [c] een merkwaardige inhoud.

Ds. A.J.T. Ruis

Voor de achtergrond gaan we eerst naar Kolosse. Daar ontmoeten we de geadresseerden van deze brief: Filémon, een nogal bemiddelde man. Hij is waarschijnlijk getrouwd geweest met Appia. Samen hebben zij een zoon, Archippus. En van al deze drie mensen weten we: zij vreesden de Heere. Filémon zal verschillende slaven in dienst gehad hebben. Eén van hen is Onésimus. Deze Onésimus steelt op zekere dag van zijn baas (vs. 18) en vlucht met het geld naar Rome, de hoofdstad van het rijk. Daar komt hij door de voorzienige leiding van de Heere in aanraking met Paulus, die daar gevangen zit. En onder de prediking van Paulus komt hij tot bekering. God vergeeft Onésimus zijn schuld. En Onésimus is Paulus op allerlei manieren van dienst. Maar Onésimus en Paulus beseffen ook: Onésimus moet weer terug naar zijn meester die hij bestolen heeft. Daarom zendt Paulus hem terug. Met een brief waarin hij een pleidooi voert voor deze weggelopen slaaf.

3. Paulus' gevangenschap, naastenliefde en gebed [vs. 1-7]

Paulus is op het moment dat hij deze brief schrijft, een 'gevangene'. Letterlijk staat er: een gebondene. Waarschijnlijk moeten we denken aan zijn eerste gevangenschap in Rome. Paulus mocht toen zelf een woning huren; dat was klein vertrek in een 'insula', een soort flat. Boven en onder Paulus bevinden zich mensen. Paulus was vastgebonden aan een Romeinse soldaat. Hij had geen

vrijheid. Hij is in afwachting van het vonnis van de keizer.

In die omstandigheden noemt hij zich: 'een gevangene van Christus' -> [a] gevangen omwille van het Evangelie van Jezus Christus; [b] ook in deze omstandigheden het eigendom van Jezus Christus (zie ook HC zondag 1). Zijn heden en zijn toekomst ligt in doorboorde Middelaarshanden. Die ook gebonden zijn geweest!

In deze omstandigheden (beperkt in mogelijkheden) schrijft hij een brief om daarmee een ander te helpen. Paulus vertoont het beeld van zijn Meester, Die Zich tot in de laatste uren van Zijn leven bekommerde om anderen.

In deze omstandigheden kent hij ook het gebedsleven. Paulus leidde ook in de huiskazerne in Rome een biddend en dankend leven. Hij beoefende de voorbede. Als Paulus onder deze omstandigheden al bad en voorbede deed, hoe is het dan met ons gebed en onze voorbede?

Hij dankt voor Filémons liefde tot de heiligen (ca. 60 n C vond een aardbeving in Kolosse plaats; misschien heeft Filémon na deze ramp veel barmhartigheid en dienstbetoon mogen bewijzen aan zijn naaste) en voor diens geloof.

Hij bidt of Filémons geloof krachtiger zichtbaar mag worden (in het vergeven en in genade aannemen van Onésimus).

4. Paulus voert een pleidooi voor Onésimus [vs. 8-11]

Volgens het Romeinse recht kon Filémon zijn slaaf martelen en zelfs laten doden. Paulus dringt erop aan, dat Filémon Onésimus in genade aanneemt en zijn schuld vergeeft. Hij gebruikt zeven argumenten,

ontleend aan:

- Filémon [vs. 8: 'Daarom' -> wijst terug naar vs. 5-7]
- Paulus: apostel [vs. 8b]; oude man [vs. 9a]; gevangene [vs. 9b]
- Onésimus: geestelijke zoon van Paulus [vs. 10]; vroeger onnuttig, maar nu zeer nuttig [vs. 11a]; wedergezonnen [vs. 11b]

In dit pleiten is Paulus een (zwakke) afspiegeling van Christus, Die altijd leeft om voor Zijn volk te bidden. Hij pleit voor de Zijnen, op grond van Zijn bloed en gerechtigheid.

5. Paulus stuurt Onésimus terug [vs. 12-19]

Waarom?

Vs. 13: Voor zichzelf had Paulus Onésimus wel bij zich willen houden. Dan kon Onésimus Paulus dienen (door bijv. eten en drinken te kopen; boodschappen over te brengen). Bovendien kon Onésimus dat doen 'voor u' (= namens Filémon).

Het moet echter weer goed komen tussen Onésimus en Filémon. Onésimus moet schuld belijden en vergeving vragen. Dat eist het recht. Als Filémon dan zal vergeven, zal diens liefde zal des te meer overvloedig zijn. Dat is tot eer van God (vs. 14).

Hoe?

Niet allereerst als dienstknecht/slaaf, maar allereerst als een 'geliefde broeder' (ongehoorde uitdrukking in die dagen; vgl. Gal. 3:28)

In vs. 15 wijst Paulus op Gods wonderlijke leiding. Onésimus had zijn meester bestolen en was weggelopen; dat was zonde en schuld. Maar God heeft er iets goeds uit voortgebracht. Onésimus is tot de zaligheid gebracht. Als Onésimus terugkomt, zal Filé-

mon hem 'eeuwig' terughebben -> toespe-
ling op de wet van de eeuwige slavernij, of:
ze zullen straks voor eeuwig in de hemelse
heerlijkheid zijn

Waarmee?

Paulus stelt zich borg voor de schulden die
Onésimus heeft gemaakt. Onésimus heeft
waarschijnlijk zijn meester bestolen en in
elk geval heeft hij Filémon gedupeerd door
bij hem weg te lopen. 'Reken dat mij toe'.
Gevolg: Onésimus had geen schuld meer,
want Paulus betaalde. En Filémon had geen
verlies meer, want Paulus betaalde. Hierin is
Paulus een beeld van Christus. Die niet
slechts met Zijn hand, maar ook met Zijn
bloed geschreven heeft voor al de Zijnen:
'Reken dat Mij toe'. Christus is in Zijn werk
allereerst op Zijn Vader gericht. Iemand die
dat in onze kerken sterk benadrukte, was
prof. Wisse. Christus geeft allereerst de door-
de zonde geschonden eer aan Zijn Vader
terug. Juist daarin wordt Hij dierbaar voor
mensen die moeten inleven, dat ze God de
eer hebben ontroofd en die bij Hem zijn
weggelopen (zoals Onésimus).

6. Paulus besluit zijn brief [vs. 20-25]

Hij spreekt zijn hoop en vertrouwen uit.
Brengt de groeten over van o.a. Markus (let
op: eerder verwijdering tussen Paulus en
Markus), Lukas (arts), Démas (heeft Paulus
later verlaten, 2 Tim.)

Zegenwens: Genade. Met dat woord begon
de brief en wordt de brief besloten. De in-
houd staat ertussen geklemd. Genade had
Filémon nodig. Genade om zichzelf te ver-
loochen en om verootmoedigd te worden
(niet beter dan Onésimus). Zoals Paulus die
genade kende, toen hij in 1 Tim. 1 neer-
schreef, dat Jezus Christus in de wereld ge-

komen is, om de zondaren zalig te maken,
van welke ik de voornaamste ben.

7. Aanbevolen Nederlandstalige boeken

Matthew Henry, Bijbelverklaring | ds. M.A.
Kempeneers, De brief aan Filémon. Plei-
dooi voor een weggelopen slaaf, uitg. De
Banier 2009 | ds. H.C. van der Ent, Over-
denkingen rondom een weggelopen slaaf,
uitg. Kool 1984.

*24 november jl. sprak ds. A.J.T. Ruis voor de
vergadering van Christelijke Gereformeerde
Mannenverenigingen binnen de classis Leeu-
warden. Het bovenstaande is de hand-out die
op deze avond werd uitgedeeld.*

Agenda 2015

Districtsavond van het Noorden
in Damwoude 2 maart

Besturenmiddag in Baarn 7 maart

Themadag in Woerden 7 maart

Themadag in Tholen 18 april

Themadag in Huizen 25 april

Themadag in 't Harde 25 april

Bondsdag in Ede 10 oktober

Themadag in Veenendaal 14 november

Alles D.V.

De christelijke hoop (2)

Ds. P.D.J. Buijs

Referaat op de Bondsdag 11 oktober 2014 te Ede

Petrus sprak dat uit terwijl er een hitte van verdrukking over de gemeente ging, zoals blijkt uit zijn brief (4:12). U kent de tekst: 'uw tegenpartij, de duivel, gaat om als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden' (5:8). Je zou er toch wanhopig van worden, zoals christen in de Christenreis, toen het afschuwelijke monster Apollyon op hem afkwam?

Maar nee, er is een levende hoop! God de Vader zij geprezen, schrijft de apostel, want Hij heeft de grondslag voor de levende hoop gelegd in de opstanding van Jezus Christus. Sinds dat moment ziet de wereld er anders uit. Er is een beslissende bres geslagen in de citadel van de wanhoop. Er is perspectief gekomen.

En de Geest neemt het uit Christus en doet zondaren opnieuw geboren worden, door de opstandingskracht van Christus in hun hart uit te werken. Weten wij er ook persoonlijk van, broeders? Dat is nodig, zal het goed zijn voor de eeuwigheid.

Maar dan is er ook echte hoop. Uitzicht op de erfenis die gereedligt. Wat die inhoudt? In de eerste plaats: de volmaakte, ongestoorde gemeenschap met de drie-enige God. De algehele verlossing van lichaam en ziel, ja, de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Dat is de inhoud van de christelijke hoop. We hebben het nog niet in handen, maar het is wel voorhanden.

Het is als een kapitaal, opgeslagen in de hemelse bank, boven, bij God. Geen vijand kan erbij komen. Het kan Gods kinderen nooit meer ontgaan. De erfenis wordt be-

waard. Veiliger dan de bank van Engeland. Een Bijbeluitlegger (Van Houwelingen) merkt op: 'Gods belofte is een hemels deposito, bestand tegen de moker van de dood, het bederf van de zonde en de tand van de tijd'. Let wel: het gehoopte goed is een erfenis. We weten: voor een erfenis heb je niets gedaan. Die verdien je niet. Die wordt je in de schoot geworpen. De dood van de testamentmaker was nodig om die erfenis van kracht te doen worden. Zo heeft de grote Erflater, Christus, Zijn bloed gegeven om de erfenis te waarborgen voor allen die in Hem geloven. De erfenis ligt dus onwrikbaar vast; ligt op de erfgenamen te wachten.

En die erfgenamen zelf? Die worden door de Heere bewaard voor de erfenis. Door de voorbede en regering van Christus, in de kracht van de Heilige Geest. Och, wees eerlijk: anders zou de erfenis je toch nog ontgaan? Om die hoop levend te houden schakelt de Geest echter de gelovige wel in. In de weg van volharding en vertroosting door de Schriften hebben we hoop, schrijft Paulus in Romeinen 15:4. Bewaard door het geloof, dat zich oefent in het leven uit Gods beloften.

In een van zijn boeken gebruikt dr. J. Hoek een mooi beeld. Hij vergelijkt de christelijke hoop met een brug die gespannen is tussen twee pijlers. 'De eerste pijler waarop de brug van de christelijke hoop steunt, is het volbrachte werk van Christus, zoals we dat geddenken op Goede Vrijdag en Pasen, Hemelvaart en Pinksteren. De andere pijler is de wederkomst van Christus, Zijn paroe-

sie ofwel Zijn verschijning in heerlijkheid. De eerste pijler is het 'nu reeds' van het werk dat Christus al gedaan heeft, de andere pijler is het 'nog niet' van het werk dat Hij nog doen zal. Tussen vervulling en voleinding spant zich de brug van de hoop'. Zo merken we dat de verbondenheid aan Christus levensnoodzakelijk is. Er is geen enkele hoop buiten Hem. Alleen in Christus ligt het anker van de hoop vast, omdat het ingaat in het binnenste van het voorhangsel, in het hemelse heiligdom waar Christus is binnengegaan.

Als hier op aarde een schipper in nood is, werpt hij het anker naar beneden, in het woelige water, om vastheid te vinden in de zeebodem. Als wij als zondaar onze nood gaan inzien, leert de Geest ons om het anker van de hoop naar boven uit te werpen, waar Christus is. Maar dan kan het ook nooit meer los. 'Ik heb de vaste grond gevonden waarin mijn anker eeuwig hecht; de grond van Jezus' bloed en wonden, voor 's werlds aanvang reeds gelegd'.

Augustinus, die ook veel over de christelijke hoop heeft geschreven, reikt het volgende aan, als troost voor Gods pelgrims onderweg: 'Zie, hoeveel vreugde onze hoop reeds inhoudt. Wat zal dan de werkelijkheid zelf wel niet zijn! We dorsten en hongeren ernaar. We hebben er behoefte aan om verzadigd te worden. Nu nog is de heerlijkheid van onze God, de glorie van onze Christus, verborgen, en met Hem ook de onze. Maar wanneer Christus, ons Leven, verschijnt, dan zullen ook wij met Hem verschijnen in heerlijkheid. Dan zal het Halleluja zijn in werkelijkheid; nu nog in hope'.

Samenvattend noem ik u een vijftal kenmerken van de christelijke hoop:

1. ze richt zich op de Heere Zelf en op Zijn Zoon Jezus Christus;
2. ze klampt zich vast aan Zijn beloften die vastheid en zekerheid voor de toekomst bieden;
3. ze verwacht het Koninkrijk van God, zoals het Oude Testament er al over sprak en zoals het in Christus nabij is gekomen;
4. ze kent de spanning tussen wat nu al in het geloof aan heil ondervonden mag worden, en dat wat nog in de toekomst verborgen ligt. Ze houdt die spanning vol door de kracht van de Heilige Geest;
5. ze leeft van het 'nochtans'. De pelgrimstocht van de christen is als een zeereis waar bij het schip vervaarlijke averij oploopt. Maar door de hoop trotseert het de storm en loopt het straks de veilige haven binnen.

3. persoonlijk perspectief: hoop voor ziel en lichaam

'Waar zal ik zijn in de eeuwigheid?' Dat is een vraag van levensbelang.

We moeten eens de overgang maken van tijd naar eeuwigheid. Zolang de Heere Jezus nog niet is teruggekomen is de dood een realiteit, ook voor Gods kinderen. Een verschrikkelijke werkelijkheid: de scheiding van ziel en lichaam. En elk mens heeft bovendien door de zonde de eeuwige dood verdiend: het eeuwig straflijden in de hel. Aan dat alles ligt de geestelijke dood ten grondslag. Toen we ons van God losmaakten, maakten we ons van het leven los. Zoals Efeze 2 het zegt: dood in zonden en misdaden. Vanuit ons gezien is het dus hopeloos. De eerste Adam staat op dood spoor. Wie kan de koning der verschrikking, zoals we de dood wel noemen, onttronen? Alleen de laatste Adam, Jezus Christus. Dat is nu

het Evangelie van de hoop in een wereld die door de dood beheerst wordt. Om het met woorden uit Romeinen 5 te zeggen: ‘waar de zonde meerder is geworden, daar is de genade veel meer overvloedig geweest, opdat, gelijk de zonde geheerst heeft tot de dood, also ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere’ (vers 20 en 21).

‘Wie in Mij gelooft, die heeft het eeuwige leven’, zegt de Heiland (Joh. 6:47). Dat geloof is resultaat van het werk van de Heilige Geest Die levend maakt (Joh. 6:63). Dan ben je uit de dood overgegaan in het leven (1 Joh. 3:14).

Een christen krijgt dus niet pas straks het eeuwige leven, die heeft het al – in Christus, door het geloof. Dan heb je in dit leven het tijdelijke al met het eeuwige verwisseld. Maar het sterven dan? Ja, daar moet je nog wel doorheen. De dood is de laatste vijand. En wat kan ook een christen lijden onder ziekte, afbraak. Ons aardse bestaan wordt door Paulus vergeleken met een tent die afgebroken wordt (2 Cor. 5:1). En wat kun je ertegen opzien om de tunnel van de dood door te moeten. Maar voor Gods kind is de angel eruit, dankzij de dood en de opstanding van Jezus Christus. De Puritein John Owen schreef een boek onder de titel: ‘De dood van de dood in de dood van Christus’. Mijn dood is dankzij het verzoeningswerk van Christus geen betaling meer voor mijn zonden, maar een afsterven aan de zonden en een doorgang naar het eeuwige leven, zegt onze catechismus (v/a 42). En door Zijn opstanding heeft Christus de dood tenietgedaan en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht (2 Tim. 1:10).

Hoe gaat het dan bij het sterven van een christen? We belijden met onze catechismus dat mijn ziel terstond (meteen) na dit leven tot Christus haar Hoofd wordt opgenomen (v/a 57).

Daar is duidelijk Bijbelse grond voor om het zo te zeggen. In het Oude Testament breekt dat licht nog maar spaarzaamlijk door, en dat heeft alles te maken met de fase waarin Gods openbaring zich op dat moment bevindt. Maar toch. Denk aan de manier waarop Henoch en Elia als complete personen, met ziel en lichaam tot de Heere werden opgenomen. Maar hetzelfde woord voor ‘opnemen’ dat bij deze beide mannen wordt gebruikt, komen we ook tegen in Psalm 49:16: ‘Maar God zal mijn ziel van het geweld van het graf verlossen, want Hij zal mij opnemen’. En ook in Psalm 73:24: ‘Gij zult mij leiden door Uw raad, en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen’. En, om met de Nederlandse Geloofsbelijdenis te spreken: ‘wat voor ons enigszins duister is in het Oude Testament, dat is zeer duidelijk in het Nieuwe’. Daar wordt het uitzicht helder, dankzij het volbrachte werk van Christus.

De Heere is niet een God van doden, maar van levenden, zegt Christus. De aartsvaders Abraham, Izak en Jakob leven allen voor Hem (Lukas 20:37v). De moordenaar naast Christus die aan zijn kruis tot bekering kwam, kreeg het hoopvolle woord te horen: ‘Voorwaar Ik zeg u: Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn’ (Luk. 23:43). Of denk aan het getuigenis van Paulus in Filippenzen 1: ‘Het leven is mij Christus en het sterven gewin’. Waarom dan? Paulus zegt het even verderop: heengaan betekent

bij Christus zijn, en dat is zeer verre het beste.

Wie hier in Christus is door het geloof, die ontslaapt straks in Jezus (1 Thess. 4:14) en is dan meteen bij de Heere. 'Zalig de doden die in de Heere sterven', zegt Openbaring 14:13.

Mijn ziel wordt bij de Heere bewaard. Niet omdat ze in zichzelf onsterfelijk zou zijn, want ze is net zo goed aan de dood onderworpen als mijn lichaam. God alleen heeft onsterfelijkheid, zegt 1 Tim. 6:16. Nee, dat mijn ziel bewaard wordt, is alleen maar te danken aan het wonder van Gods genade die mij levend maakte. De garantie ervoor ligt in de Heilige Geest, Die Hij mij als onderpand van de eeuwige erfenis gegeven heeft.

Het mag onze aandacht niet ontgaan dat over de Geest als onderpand juist gesproken wordt in het hoofdstuk dat de afbraak van ons aardse bestaan tekent (2 Cor. 5).

Mijn ziel. Wat is dat? Je zou kunnen zeggen: mijn diepste identiteit, mijn vernieuwde 'ik', mijn persoonlijkheid. Die neemt de Heere op in Zijn heerlijkheid.

Zoals we ook moeten zeggen: de diepste kern van de òngelovige doet God komen in de hel, het oord van de eeuwige verschrikking.

Het is een gouden greep van de catechismus geweest om te zeggen dat de ziel van de gelovige tot Christus, haar Hoofd wordt opgenomen. De leden van het lichaam kunnen niet gescheiden worden van het hoofd.

'Niets zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods welke is in Jezus Christus onze Heere', zelfs de dood niet, zegt het slot van Romeinen 8.

Terstond, meteen opgenomen. Dat geeft

aan: er zit geen seconde tussen mijn laatste zucht op aarde en mijn eerste loflied in de hemel. Het ontslapen van de gelovige is een ontwaken bij Christus. 'Word ik wakker, zo ben ik nog bij U', zei de dichter van Psalm 139. Wij mogen dat nog dieper toepassen dan hij op dat moment kon doen.

En mijn lichaam? 'Ik geloof de wederopstanding van het vlees'.

Het lichaam wordt in de Bijbel niet ondergewaardeerd, zoals de oude Grieken dat deden. Die zagen het lichaam louter als een kerker voor de ziel. De dood betekende de bevrijding.

Maar zo is het in het christelijk geloof niet. Weer zo'n gouden greep van onze catechismus, als gevraagd wordt naar de enige troost in leven en sterven: 'dat ik met lichaam en ziel, zowel in het leven als in het sterven het eigendom van mijn getrouwe Zaligmaker Jezus Christus ben'. Het lichaam staat zelfs voorop.

De Heere heeft het geschapen. Daarom worden we, als wij geloven, niet van ons lichaam verlost, maar met ons lichaam verlost. Mijn reiskleed hier zal straks tot feestkleed worden.

De garantie daarvoor ligt in de opstanding van Christus. Hij is de Eersteling van hen die ontslapen zijn. Hij garandeert de volle oogst.

(Wordt vervolgd)

Het genadeverbond

Ds. A.K. Wallet

BGD, hoofdstuk 12, X11, de leer van het heil. Par. 40

Geloof en bekering.

40.1: Het geloof.

1,2. Wat is het geloof? Het geloof is de herstellende relatie van de mens tot God en ongelooft is de afwijzende reactie op het Woord van God. Geloof ziet op de totale relatie van de mens tot God en op het totale mens-zijn voor Gods aangezicht. In het Hebreeuws kennen we het woord 'aman' waarvan ons woord 'amen' is afgeleid.

3. Het geloof is noodzakelijk voor de rechte, herstellende relatie tot God. (Hebr. 11:6)

Zie ook Joh. 20:31 en Rom. 3:22.

De relatie geloof en Christus is wezenlijk (Joh. 3:16 enz.). Denk ook aan de rechtvaardiging door het geloof. (Rom. 3:26) Het geloof is uit het gehoor. De Heilige Geest bedient Zich van de Schrift en van de prediking om het geloof te werken, het zijn de middelen, waardoor God de roeping tot geloof laat uitgaan. (Op. 1:3) .

Het geloof is een gave van God. (Hand. 10:44 enz.)

4. Waarin bestaat het geloof?

Denk aan de H.C zondag 7, waarin over kennis en vertrouwen wordt gesproken. De typering van Calvijn is: een vast en zeker vertrouwen van Gods welwillendheid jegens ons.

5. Het geloof betekent veel meer dan het verstandelijk aanvaarden van een aantal stellingen. Er is de relatie tussen geloof en leven: geloven betekent door de aanvaarding van de beloften het leven ontvangen. Geloof is ten diepste een zaak van ons hart,

waarbij verstand, wil en gevoel zijn betrokken.

We kunnen niet geloven buiten de kennis van de belofte om. De karakterisering van de zonde is ongelooft, ongehoorzaamheid, hoogmoed en haat. Geloof is dat we hiervan verlost worden.

6. Er is geen geloof zonder berouw, innerlijke verbrokenheid en besef van schuld.

We mogen het Woord van God en de God van het Woord nooit van elkaar scheiden.

Naast de kennis neemt de betrouwbaarheid van Gods beloften een belangrijke plaats in. Het geloof buigt zich in ootmoed en afhankelijkheid voor God .

7. Hoe is het met de geloofszekerheid en het gevoel daarmee verband houdend?

Het geloof is zekerheid t.a.v. Gods welwillendheid. Het geloof is zekerheid, niet in zichzelf, maar door Hem in Wie wij geloven. De gelovige kan te kampen hebben met onzekerheid, maar het geloof zelf is geen onzekerheid.

Er zijn veel andere namen voor het geloof: dienen, aankleven, zich op de Heere verlaten, steunen, hopen, en wachten. De zekerheid wordt in de gave van de Geest als onderpand in onze harten verzegeld. (2 Kor. 1:22; 5:5).

8. Geloof is vrucht van de roeping en gave van God, maar ook een daad van de mens. Vandaar de oproep tot geloof:

Jes. 55:6; Jer. 3:22; Marcus 16:16 enz. Daarom is het ongelooft ook zo'n ernstige zonde. (2 Kon. 17:14,19) Jes. 7:9; Hebr. 3:19) Joh. 3:36. We noemen het geloof een instrument

waardoor wij de schatten en gaven van Christus ontvangen. Het geloof zelf rechtvaardigt ons niet, maar is slechts het instrument waarmee wij Christus onze gerechtigheid omhelzen.

De ware aard van het geloof wordt zichtbaar in de uitsluiting van eigen waardigheid. Het geloof heeft geen verdienste, maar wel betekenis.

9. De gelovige kan in verschillende gesteldden verkeren.

Jezus spreekt van een groot geloof bij de hoofdmans van Kapernaum. Zijn geloof kent 4 kenmerkende zaken: verwachting van Jezus; vertrouwen op Zijn welwillendheid; erkenning van eigen onwaardigheid; geloof in de kracht van Jezus Woord.

Jezus spreekt van een klein geloof i.v.m. Petrus die in de golven dreigt weg te zinken. Soms komt klein geloof voort uit bezorgdheid. Het klein geloof stuit op grenzen die men zelf stelt.

Zwak geloof: het heeft iets van innerlijk onvermogen en onmacht. In tegenstelling tot klein geloof is een zwak gelovige zich daarvan bewust. Er is toevluchtnemend geloof dat met Ruth de toevlucht neemt onder de vleugelen van Israëls God. Het toevluchtnemend geloof is geen wanhoopsgebaar, maar een daad van vertrouwend verwachting in een moeilijke situatie.

We kennen de benamingen van tijdgeloof, historisch geloof en wondergeloof, maar ze zijn in wezen aanduidingen van ongelooft. Het zijn gestalten zonder Christus. Zie de gelijkenis van de Zaaier, Matth.13.

Vragen

1. In de H.C. zondag 7 vr.en antw.22. horen we de vraag; Wat is een christen nodig te

gelooven? Er wordt daarop geantwoord: al wat ons in het Evangelie beloofd wordt. Houdt dit in, dat we maar een bepaald gedeelte van de Schrift hoeven te geloven? Zie 2 Tim.3:16. Wat betekent: het geloof buigt voor Gods wet, maar steunt op de beloften?

2. In antw.21 van de H.C. wordt gesproken over kennis en vertrouwen. Hoe is deze kennis bedoeld? Louter historische kennis of geloofskennis? Wat houdt de geloofskennis in? Is het mogelijk dat je de Schrift van kacht tot kacht als waarheid ziet en toch geen echte gelovige bent?
3. Men vroeg aan Kohlbrugge naar zijn geloof. Hij reciteerde toen de 12 artikelen. Kun je daarmee volstaan? Een gehandicapte werd naar zijn geloof gevraagd en zei: Ik heb Jezus lief. Genoeg?
4. Waarom is ongelooft de grootste zonde? Een wezenlijk element hiervan is de hoogmoed. Zien we de hoogmoed bij elke zonde terug?
5. Is het tijdgeloof te onderscheiden van het ware geloof? Zie Dordtse.Leerr. hoofdstuk 5, verwerping der dwalingen, par.7. Als wij zeggen dat iemand geen gelovige meer is, wat drukken we daarmee dan uit?
6. Er wordt wel onderscheid gemaakt tussen geloofszekerheid en geloofsverzekerdheid. Dat heeft te maken met het onderscheid van schenking (Z.7,21) en deelachtigmaking, toerekening z.23.antw.60) . Ds J.H.Velema schreef voor de catechisanten: De Reformatie heeft sterk onderscheid gemaakt tussen : Enerzijds: schenken, geven, aanbieden,

beloven en toezeggen

Anderzijds: deelachtig maken of worden, ontvangen, aannemen.

Deze onderscheiding is van praktisch belang voor ons geloofsleven. We kunnen de Catechismus niet goed begrijpen, wanneer we dit onderscheid niet doorhebben(tot zover JHV)

Heeft dit ook te maken met de opwas in de genade en kennis van Christus?

7. Onder punt 7 wordt gesproken over groot geloof, klein geloof, zwak geloof. Hoe beoordelen wij dit? Hoe wordt een zwak geloof een groot geloof. Kun je op één dag beide zijn? Hoort twijfel bij het geloof of bij de gelovige? Wat verstaan we onder staat en stand in het geloof?

Bond van Chr. Geref. Mannenverenigingen in Nederland

Notulen van de bestuursvergadering van de mannenbond op woensdag 26 november 2014 in de Chr. Geref. Pniëlkerk te Veenendaal

Presentie

Aanwezig zijn br. H. Bokhorst, ds. C.J. Droger, br. H. Hakvoort, br. A. Kok, ds. G.J. Post en br. K. Ypma. Met kennisgeving zijn afwezig br. E. Hofstee, ds. W.E. Klaver, br. S.J. Roos, br. H. Vlastuin en br. J.C. Westeneng.

Opening

De voorzitter laat zingen Psalm 99 vers 1.

Hij leest 2 Samuël vers 1 t/m 11.

Er zijn geschiedenissen in de Bijbel waar je

moeite mee kunt hebben. Waarom ging het nu zo? Dit is er één van. Na 80 jaar wordt de ark door duizenden mensen opgehaald met een nieuwe wagen. Twee broers lopen ervoor en ernaast. Op weg naar Jeruzalem. Dan gebeurt het onderweg. De runderen struikelen. De ark wordt tegengehouden door Uzza. Hij valt dood neer. Hij mocht de ark niet aanraken. Is dat nu zo erg? Waarom gebeurt dit? God is heilig! En Hij is rechtvaardig! In Numeri staat dat een niet-priester de ark niet mag aanraken. God is immers de gans Andere. Dit besef zijn we wel wat aan het kwijtraken. Hoe spreken we over God? In ons gebed, als ambtsdrager, op de verenigingen en tijdens de erediensten. God vraagt om een heilig leven! In Christus mogen we tot Hem naderen.

Vervolgens gaat ds. Droger ons voor in gebed.

Gesprek met dhr. A. Kok van uitgeverij Jongbloed

Hij geeft een toelichting op de publicatie van een zgn. Mannenbijbel. Deze Bijbel is een variant op de Jongerenbijbel in de HSV. Geen studiebijbel, maar een toepassingsbijbel. Wat heeft een bepaald Bijbelgedeelte ons als mannen te zeggen m.b.t. ons geloof, onze relaties en ons publieke leven?

Er komen ongeveer 80 levensbeschrijvingen in van mannen. Er worden ook “weetjes” in deze Bijbel vermeld. Veel mensen, vanuit Evangelische en Reformatorische richting houden zich met dit project bezig. De schrijvers zijn vooral afkomstig vanuit de kringen van de Geref. Bond en de CGK. Het doel van deze Bijbel is de Bijbeltekst dichterbij mannen te brengen. De prijs zal ongeveer 60 Euro bedragen en de verschijning staat gepland in het najaar van 2015.

Er leven bij ons wel wat vragen. Is er wel een markt voor deze Bijbel? Dat blijft spannend. Is het wel een goede zaak een Bijbel voor diverse doelgroepen? Het is een gedachte die vanuit de Engelstalige wereld tot ons toe is gekomen. Komen er niet teveel HSV-uitgaven? Ongeveer 12 personen zijn er aangewezen om de Bijbel op zijn juistheid te onderzoeken. Er zal ook een folder over de Mannenbijbel op de markt komen. Onze secretaris wordt aangewezen als aanspreekpunt van ons bestuur richting uitgeverij Jongbloed. Br. Kok wordt hartelijk dank gezegd voor zijn toelichting.

Agenda

Aan de agenda wordt niets toegevoegd.

Notulen

Er is een zeer kleine redactionele opmerking over de notulen van de bestuursvergadering van 28 augustus 2014. N.a.v. zijn er geen vragen.

Ingekomen stukken en eventueel mededelingen

- Bedankbrief secretariaat van Z.M. de Koning.
- Mail met uitnodiging voor de jaarvergadering van de mannenvereniging te Zwijn-drecht.
- Uitnodiging Bondsdag Herst. Herv. mannenbond. Verslag door br. Hakvoort.
- Uitnodiging Bondsdag Herv. mannenbond op G.G. Verslag door br. Ypma.
- Uitnodiging Bondsdag mannenbond Geref. Gem. Verslag door br. Ypma.
- Brief mannenver. te Rotterdam-Oost/Cappelle aan de IJssel.
- Uitnodiging Ontmoetingsdag Christen-vrouw. Verslag door br. Bokhorst.
- Mail van Hessel en Coby Visser met een dankwoord voor de ontvangen groet.

Het is altijd een goede zaak om als bonden met elkaar mee te leven. Het zijn goede, opbouwende bijeenkomsten.

Verder deelt br. Ypma mee dat de mannenvereniging van Damwoude op 26 november 2014 80 jaar mag bestaan. Bijzonder! Vanuit het bondsbestuur feliciteren wij deze vereniging hartelijk en wensen hen de zegen van de Heere toe.

Opvoedingsondersteuning

Br. Bokhorst deelt mee dat er binnenkort twee kandidaten, nl. de dames Van den Berg en Quist, zullen worden benoemd. Zij zullen dan dit werk op zich gaan nemen.

Evaluatie bondsdag 2014

Het was een fijne dag. Een goede lezing en een goede beantwoording van de vragen. In de toekomst hopen de flyer een nieuwe layout te geven.

Verder blijft het bestuur van mening dat er tijdens de bondsdag geen stands aanwezig zullen zijn voor het houden van diverse acties. Sinds jaar en dag verzorgen de zusters uit Ede de verkoop van kaarten voor Woord en Daad. Dat is prima.

Besturenmiddag 2015

Op zaterdag 7 maart 2015 hopen we weer de jaarlijkse besturenmiddag te houden in Baarn. Naast de gebruikelijke huishoudelijke zaken hoopt ds. G.J.Post een lezing te houden.

Verder is er een bestuursverkiezing. Br. Kok is aftredend, maar herkiesbaar. Het bestuur kandideert hem enkelvoudig.

Bondsdag 2015

We hopen deze dag weer in Ede te houden en wel op zaterdag 10 oktober 2015. We denken na over een thema voor deze dag. Het bestuur kiest ten slotte als onderwerp: 'Als mijn (klein)kinderen andere wegen

gaan'. Dit onderwerp heeft verschillende onderdelen, zoals onkerkelijkheid, overlopen. samenwonen, anders geaardheid..... Kortom, diverse facetten die ook pastorale aandacht vragen. Als spreker zal worden uitgenodigd dr. J. Stolk en als reserve Kees Roest. Het houden van een forum heeft zeker onze aandacht.

De Saamwerker

Er een goed gesprek geweest met de drukker van ons blad door de voorzitter en de secretaris op 15 oktober 2014. Saamwerker nummer 4 staat nu in de "steigers". We wachten toch met een zekere spanning af, omdat de secretaris nu ook redacteur is.

Themadagen

Ds. Post deelt mee dat er themadagen zullen worden gehouden in Tholen op 18 april 2015, in Huizen op 25 april 2015, in 't Harde op 25 april 2015 en in Veenendaal op 14 november 2015. Verder wordt er geprobeerd een themadagcommissie op te richten in de regio Katwijk/ Rijnsburg.

De website

Het is heel belangrijk om de website actueel te houden. Aandachtspunt! De website heeft wel een update nodig.

Financiën

Er is nog één vereniging die nog niet heeft betaald. Deze vereniging is door de penningmeester al benaderd.

Rondvraag

Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

Volgende vergadering

Zaterdag 7 maart 2014 om 10.30 uur in de Chr. Geref. Kerk te Baarn.

Sluiting

Ds. Post sluit de vergadering met dankgebed.

Vragen staat vrij

Van een vereniging die met de geschiedenis van Lot bezig was, kwam de vraag: Wat dreef Lot uit Zoar te gaan (Genesis 19:30), daar de Heere hem toch een toevluchtsoord in Zoar gegeven had; Angst voor de zonde of gebrek aan vertrouwen.?

Antwoord: In deze verzen horen we de laatste berichten over Lot. Het is een zeer triest verhaal als afsluiting van zijn leven. Het laat zien waar zijn keus uit Gen.13 op uit loopt. Hij dacht weer een stukje paradijs te bewonen, maar het bleek wel het "verloren" paradijs te zijn, dat in haar uitleving meer van de hel dan van de hemel had.

In Zijn grote soevereine liefde geeft de Heere Lot gelegenheid om uit Sodom te vertrekken voordat deze omgekeerd werd. Wat zien we hoe groot Gods geduld en lankmoedigheid geweest is met Lot. Hij vertoefde en draalde en de Heere wachtte net zo lang met Zijn straf op Sodom c.s. totdat Lot eindelijk vertrokken was.

De engelen geboden Lot naar het gebergte te vluchten. Maar Lot achtte het beter naar Zoar te gaan, dat eigenlijk ook op de nominatie stond om verdelgd te worden, maar Lot krijgt verlof om daarheen te vluchten en zo behouden te worden.

Zodra hij daar aangekomen is, zonder zijn vrouw, barst Gods toorn over Sodom los. Eenmaal in Zoar krijgt Lot toch berouw over zijn keus. Was het wel goed om hierheen te gaan? Hij zit in een tweede Sodom.

Hij gedenkt aan het spreken van de engelen, die zeiden dat hij naar het gebergte moest vluchten.

Dus eindelijk ziet hij in dat hij aan dat gebod gehoorzaam moest zijn. Zal hij wellicht ook niet gedacht hebben aan een mogelijk verderf van Zoar, daar zij even goddeloos was? Het is mogelijk. Verschillende factoren kunnen samengewerkt hebben in zijn besluit om toch maar naar het gebergte te vertrekken.

Dus zal het geen gebrek aan vertrouwen geweest zijn maar eerder een vertrouwen op het van God geboden woord om in de bergen zijn leven te leiden.

Calvijn tekent bij deze tekst, heel treffend, aan: dat God hem tenslotte noodzaakte zijn eigen zonde te veroordelen (om te gaan naar Zoar. W.) Een verborgen zielsangst deed hem naar een grot vluchten en joeg hem voort, omdat hij liever de begeerte van zijn vlees was gevolgd dan Gods bevel. Zo verzacht God in het kastijden der gelovigen de straffen, opdat zij hun tot een uitnemend geneesmiddel gedijen zouden. Daarom geeft Hij hun een tijd van bekering, opdat zij uit eigen beweging hun schuld zouden erkennen' (tot zover Calvijn).

Petrus schrijft dat de rechtvaardige Lot zijn ziel gekweld heeft in Sodom (2 Petrus 2:7) ziende de goddeloosheden die daar bedreven werden.

Het was in Zoar niet minder. Hij vertrok, nu niet door het gezag van een engel, maar omdat hij door Gods genade, inzag dat hij het niet meer uithouden kon in de Sodomsmentaliteit en ook niet meer uithouden kon buiten het woord van God. Daarom

vluchtte hij naar het gebergte zoals God door de engel hem geboden had.

Helaas is de Sodomsgeest meegegaan de spelonk in. Lot is een kluizenaar geworden, maar de kloostergelofte van reinheid was er niet te vinden, althans niet bij de dochters. Zij hadden zoveel ontucht in Sodom gesignaleerd, dat zij meenden dat het krijgen van kinderen, ook wel buiten het wettige huwelijk om, kon gerealiseerd worden.

Zo leefde de Sodomsgeest voort in de volken die daaruit voortgekomen zijn: Ammon en Moab, vijanden van God en Zijn volk.

Ook in dit gedeelte voldoende stof tot onderwijs voor vandaag. Hoeveel pornosites en films leiden tot decadentie van het huwelijk. Denk niet alleen aan de vrouw van Lot, maar ook aan de dochters van Lot.